

Test de antrenament
Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. c)

Istorie

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A.,„După Petru Rareș, a urmat în Moldova, în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, o perioadă extrem de tulbură, lupte nesfârșite între diverșii pretendenți la domnie, intervenție din ce în ce mai frecventă a Porții în alegerea domnilor. Mai rău: ajung <în scaun> unii aventurieri străini care nu sunt <os de domn>, ca Iacob Heraclidă Despotul, adevărat personaj de roman de aventuri, a cărui origine balcanică nici n-a putut fi bine stabilită; a studiat medicina la Montpellier, în sudul Franței, a fost primit la Curtea regelui Franței, a călătorit prin Germania, unde ar fi îmbrățișat protestantismul, a trecut prin Polonia și, prin intrigi străine (în special, sprijinul Habsburgilor), ajunge să domnească doi ani în Moldova, unde a încercat să favorizeze pătrunderea protestantismului.”
(Neagu Djuvara, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*)

B.,„Cu câțiva ani înainte ca Iancu să înceapă lupta împotriva turcilor, în 1439, se ajunsese, după lungi negocieri la Conciliul convocat de papa de la Florența, la o înțelegere între catolici și ortodocșii conduși de Patriarhul de la Constantinopol și de împăratul Ioan VIII Paleologul. S-a ajuns la o formulă de unire pentru a pune capăt schismei...Printre semnatori se afla și mitropolitul Damian al Moldovei, iar împăratul bizantin, care nu mai avea decât o fâșie de pământ în jurul capitalei Constantinopol și o vagă suzeranitate asupra despotatelor din Epir și Moreea, își puse mare nădejde în această unire, convins că va însemna începutul unei vaste coaliții împotriva turcilor.[...]”

În 1456, Iancu reușește să depresoare cetatea Belgradului – pe vremea aceea, posesiune ungară – asediată de Mehmed II, cuceritorul Constantinopolului (1453), dar la scurt timp moare de ciumă. După moartea lui, urmează doi ani de dezordine în Ungaria, tronul fiind vacant. În cele din urmă, prin prestigiul de care se bucurase Iancu de Hunedoara, e ales rege al Ungariei fiul său, Matei, în vârstă de numai cinsprezece ani. Va fi marele rege Matei Corvinul [...]. ”

(Neagu Djuvara, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

- 1.**Numiți un spațiu istoric precizat în sursa **A**. **2 puncte**
- 2.**Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la împăratul bizantin. **2 puncte**
- 3.**Menționați câte un conducător de stat precizat în sursa **A**, respectiv în sursa **B**. **6 puncte**
- 4.**Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține implicarea Imperiului Otoman în politica internă a statelor medievale românești. **3 puncte**
- 5.**Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
- 6.**Prezentați două fapte istorice referitoare la acțiunile diplomatico-militare ale reprezentantului unei instituții centrale din spațiul românesc din ultima jumătate a secolului al XV-lea. **6 puncte**
- 7.**Menționați o asemănare între acțiunile militare desfășurate de statele medievale din spațiul românesc. **4 puncte**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„La 27 aprilie/9 mai 1873, domnitorul Carol I a reluat încercarea de a proclama independenței României, punând în discuția Consiliului de Miniștri aceasta chestiune, dar oamenii politici români au apreciat că un asemenea act trebuia pregătit temeinic, fiind necesară măcar adeziunea Rusiei și a Austro-Ungariei.

Starea de spirit a populației și a oamenilor politici români era cunoscută în cercurile oficiale din Europa...Astfel, cu prilejul organizării la Viena (în mai-noiembrie 1873) a Expoziției internaționale, Ministerul de Externe al Austro-Ungariei a adresat o invitație de participare direct guvernului român. La rândul său, împăratul Franz Joseph I-a invitat pe domnitorul Carol I să viziteze expoziția; acesta a plecat la Viena, în mai 1873, însoțit de ministrul de Externe Vasile Boerescu și de Ministrul de Finanțe Petre Mavrogheni. Cu acest prilej, domnitorul a sondat cercurile conducătoare ale Austro-Ungariei asupra atitudinii lor față de proclamarea independenței României...De la Viena, principele Carol s-a deplasat la Ems, în Germania, unde, la 21 iunie/3 iulie s-a întâlnit cu țarul Aleksandru al II-lea, <dar în convorbire nu se pomeneste de politică>. În aceeași stațiune a avut loc o convorbire cu împăratul Germaniei la 24 iunie/6 iulie, care s-a declarat <fericit văzând cu cât tact și cu câtă pătrundere își îndeplinește tânărul său văr sarcina foarte spinoasă de suveran>. Cu alte cuvinte, nici un fel de încurajări în privința proclamării independenței. În august – septembrie 1874, Carol I, împreună cu soția sa, Elisabeta, a făcut o vizită în Marea Britanie, prilej cu care a constata – așa cum îi scria tatălui său Carol-Anton, la 7 septembrie: <aici România e terra incognita și simpatia pentru Turcia e așa de mare, încât o încercare de a desrădăcina e fără folos>.”

(Ioan Scurtu, *Istoria românilor în timpul celor patru regi. Carol I*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți instituția în care s-a pus în discuție proclamarea Independenței de stat a României, precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele descrise în sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați monarhul României și o acțiune desfășurată de acesta, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două titluri monarhice. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atitudinea marilor puteri asupra statutului politico-juridic al României, susținându-l cu două informații selectate din text. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia statul român modern se consolidează în a doua jumătate a secolului al XIX-lea prin acțiuni de politică internă. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 puncte)****Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre ideologii și regimuri politice din Europa în secolul al XX-lea, având în vedere:**

- Menționarea a două ideologii: totalitare, respectiv, democratică, din prima jumătate a secolului al XX-lea, și a câte unei caracteristici a fiecăreia dintre acestea;
- Prezentarea unei practici politice totalitare din a doua jumătate a secolului al XX-lea, din Europa Răsăriteană;
- Precizarea unui lider politic totalitar din România în perioada deceniului 9 al secolului al XX-lea;
- Formularea unui punct de vedere referitor la evoluția regimului democratic în Europa secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.
- **Notă!** Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată

Test de antrenament

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. c)

Istorie

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

30 puncte

1. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Moldova, Franța, Germania, Polonia (sursa A). **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).**
2. **3 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: „iar împăratul bizantin, care nu mai avea decât o fâșie de pământ în jurul capitalei Constantinopol”, „...și o vagă suzeranitate asupra despotatelor din Epir și Moreea” sau/și „își puse mare nădejde în această unire, convins că va însemna începutul unei vaste coaliții împotriva turcilor”. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau enunț).**
3. **Câte 3 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Petru Rareș, Heraclide Despotul (sursa A); Ioan VIII Paleologul, Mehmed II, Iancu de Hunedoara, Matei Corvin(sursa B); **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).**
4. **3 puncte** pentru scrierea literei A (sursa A).
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **Exemple:** *Cauză:* „înțelegere între catolici și ortodocșii conduși de Patriarhul de la Constantinopol și de împăratul Ioan VIII Paleologul”, *Efect:* „s-a ajuns la o formulă de unire pentru a pune capăt schismei” SAU *Cauză:* „prin prestigiul de care se bucurase Iancu de Hunedoara”, *Efect:* „e ales rege al Ungariei fiul său, Matei, în vârstă de numai cinsprezece ani” etc.
6. **Câte 1 punct** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la acțiunile diplomatice și/sau militare ale reprezentantului unei instituții centrale din spațiul românesc din ultima jumătate a secolului al XV-lea. **(1p x 2=2 p)**
Exemple: domnitorul Ștefan cel Mare - Tratatul de la Overchelăuți (1459), Scrisoarea adresată principilor europeni(1475), Tratatul de la Colomea (1485), lupta de la Vaslui (1475), lupta de la Războieni(1476) etc.
Câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat – o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric. **(2p x 2)=4 puncte)**
7. **3 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între acțiunile militare desfășurate de statele medievale din spațiul românesc. **Exemple:** implicarea în confruntări care se poartă pe teritoriul țării – „conflicte asimetrice”, strategii de luptă în special defensive – tactica „pământului pârjolit, otrăvirea fântânilor”, a „hărțuirii permanente” a adversarului, a „atacului surpriză”, a evitării confruntării în câmp deschis, implicarea în confruntări care se poartă în afara teritoriului țării – „cruciadele târzii”, pentru apărarea

creștinătății europene etc. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).**

SUBIECTUL al II-lea

30 puncte

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Consiliul de Miniștri. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: secolul al XIX-lea (sec al.19-lea). **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: Carol I

3 puncte pentru menționarea oricărei acțiuni desfășurate de acesta, la care se referă sursa dată.

Exemple: “domnitorul Carol I a reluat încercarea de-a proclama independența României, punând în discuția Consiliului de Miniștri această chestiune”, “acesta a plecat la Viena, în mai 1873, însoțit de ministrul de Externe Vasile Boerescu și de Ministrul de Finanțe Petre Mavrogheni ”etc. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau enunț).**

4. **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două titlaturi monarhice: domnitor, împărat, principe, țar.
Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau enunț). **(3p x 2 = 6 puncte)**
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei, a oricărui punct de vedere referitor la atitudinea marilor puteri referitoare la statutul politico-juridic al României.

Câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat. **(3p x 2 = 6 puncte)**

Exemplu: Pornind de la sursa dată, consider că, după aducerea prințului străin în țară, la 10 mai 1866, devenit principele Românie Carol I, și după emiterea primei Constituții interne principalul obiectiv al politicii externe a fost obținerea independentei de stat, prin ruperea legăturilor de vasalitate față de Imperiul Otoman. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, monarhul României va căuta sprijin extern, profitând de orice moment favorabil, călătorind în marile capitale europene și susținând cauza României. Marile puteri, Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Rus, Imperiul German și Marea Britanie vor adopta o atitudine rezervată, fără a oferi un sprijin direct și susținut cauzei românești.

Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: „De la Viena, principele Carol s-a deplasat la Ems, în Germania, unde, la 21 iunie/3 iulie s-a întâlnit cu țarul Aleksandru al II-lea, <dar în convorbire nu se pomenește de politică>” și „ În august – septembrie 1874, Carol I, împreună cu soția sa, Elisabeta, a făcut o vizită în Marea Britanie, prilej cu care a constata – așa cum îi scria tatălui său Carol-Anton, la 7 septembrie: <aici România e terra incognita și simpatia pentru Turcia e așa de mare, încât o încercare de a desrădăcina e fără folos>.”etc.

Punctajul total(10 puncte) sau cel parțial(7puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date – prezentarea oricarui fapt istoric relevant (**de exemplu:** emiterea legii rurale (1864), emiterea Constituției din 1866, modernizarea vieții politice prin constituirea partidelor politice etc.), prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*asadar, astfel* etc.).

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea a două ideologii: totalitară (**de exemplu:** ideologia marxist-leninistă/comunistă, ideologia fascistă sau nazistă), respectiv democratică (**de exemplu:** ideologia liberală, conservatoare, țărănistă). **(3 p x 2 = 6 p)**

Câte 3 puncte pentru menționarea a câte o caracteristică a fiecărei ideologii alese (**de exemplu:** ideologia marxist-leninistă menționează existența unei lupte de clasă, având drept sursă a răului proprietatea privată; ideologia liberală susține drepturi și libertăți cetățenești și dezvoltarea statului, având drept model Europa Occidentală, urbanizată și industrializată etc.) **(3 p x 2 = 6 p)**

- **2 puncte** pentru menționarea oricărei practici politice totalitare din a doua jumătate a secolului al XX-lea din Europa Răsăriteană (**de exemplu:** utilizarea cenzurii, anularea dreptului la proprietate etc.)

3 puncte pentru prezentarea practicii politice menționate – o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la practica politică și se utilizează relația cauză-efect.

1 punct pentru precizarea unei singure informații, referitoare la practica politică menționată.

- **2 puncte** pentru precizarea unui lider politic totalitar din România în perioada deceniului 9 al sec. al XX-lea - **răspunsul:** Nicolae Ceaușescu
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la evoluția regimului democratic în Europa secolului al XX-lea (**de exemplu:** Regimul democratic a avut o evoluție schimbătoare, determinată de cele două războaie mondiale, respectiv de crizele economice. Acestea au contribuit la pierderea încrederii în regimul democratic și la înlocuirea lui cu regimuri autoritare sau chiar totalitare. După cel De-al Doilea Război Mondial regimul democratic s-a menținut doar în spațiul Europei Occidentale și în restul Europei, URSS impunând regimul totalitar comunist. Regimul democratic revine însă în spațiul Europei de Răsărit în ultimul deceniu al secolului XX, odată cu prăbușirea blocului comunist.
- **4 puncte** pentru susținerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor de cauzalitate (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru structurarea eseului (introducere – cuprins – concluzie)
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu